

Literatur. — IRODALOM. — Litterature.

Erdélyi Múzeum; XXXIX. (új f. V.) kötet 1—6. sz. Szerk. *dr. György Lajos főtitkár*, Cluj-Kolozsvár, Minerva r. t. 1934. 8°. 184 lap.

Az immár 75 éves Erdélyi Múzeum-egyesület szakosztályainak folyóiratából ismét megjelent egy kötetnek az első fele. Annál nagyobb szeretettel fogadjuk, minél jobban ismerjük azokat a csimborásszói nehézségeket, melyekkel Erdély egyetlen tudományos magyar folyóiratának meg kell küzdenie. A kötet tartalma nemcsak gazdag és érdekes, hanem rendkívül értékes is: irodalmi, gazdaságtörténeti, néprajzi, történeti, természettudományi és művészettörténeti cikkeiből, tárgyi vonatkozásai miatt kettő különösen érdekelheti folyóiratunk olvasóit. Egyik *dr. Veress Endre: A moldvai csángók származása és neve* című tanulmánya. A magyar nemzeti tudományosság nagy adósságának törlesztését kezdte meg ezzel az érdemes tudós. — Ha lehet, még ennél is közelebb áll hozzánk *dr. Balogh Jolán: Márton és György kolozsvári szobrászok* című, nagy hivatással, rátermettséggel és nagyon komoly felkészültséggel írt értékes dolgozata, a magyar szaktudomány komoly nyeresége. Nekünk, személy szerint még külön is kedves az alábbi két mondata: „A zavart és homályt fokozó tanulmányok mellett azonban vannak olyanok is, melyek a tudomá-

nyos megértés útját nagy mértékben egyengették, mint Czákó Elemér adatokban gazdag monografiája, Lázár Béla értékes ikonografiai levezetése, *de különösen Pósta Béla korát messze megelőző kiváló tanulmánya, melynek eredményei ma is helytállóak és irányjelzők. Annál nagyobb kárára vált a kutatásnak, hogy a magyar tudomány Pósta fejtegetéseit sem megjelelésekor, sem később nem méltatta figyelemre.* Ez az első „írásban adott“ elismerés Pósta Béla működéséről, mely nem tanítvány, tehát „nem érdekelt“ részről jön. Annyira az első, hogy amikor 35 esztendő, példás eredményű munkásság után meghalt — folyóiratunkat kivéve — egyetlen magyar szakfolyóiratban, sem egyetlen magyar szakkonferencián, egyetlen árva hang el nem búcsúztatta. Balogh Jolánnak idézett megállapítását úgy tekintjük, mint a történeti igazságszolgáltatás első fecskéjét.

B—y Á—d.

Dr. Benda László: Békésmegye őskori települése.

Évek óta gyűjtöm az adatokat Békésmegye honfoglalás előtti történetéhez. Nem sajnálom azt a fáradságot, ami a sok sok kötetre menő hirlapanyag átnézésével jár. Sokszor igazán becses anyagot talál az ember, amelyek nélkül nem volna tökéletes a leletkataszter.